

BİNGÖL İLİ KÜLTÜREL YAPISI

Daha çok eğitim ve sanat alanlarındaki öğeleriyle ön plana çıkan kültürel yapı, toplumsal hayatın kaynağıdır. Kültürel yapıyı oluşturan öğeler, aynı zamanda toplumsal hayatın somut göstergeleridir. Bir toplumsal yapıdaki mevcut durum o yapının kültür öğeleri üzerinden tanımlanabildiği, anlaşılabilirdiği gibi toplumsal yapıdaki değişim de bu öğeler üzerinden okunabilmektedir. Bir toplumsal yapıyı meydana getiren bireyler için kültürel öğelerin en önemli özelliği tüketim nesnesi olmalarıdır. En önemli işlevi ise bireylerin arasındaki etkileşim ve toplumsal dayanışmayı geliştirmesidir. Kültürel yapıyı oluşturan öğelerin özelliği ve işlevleri, bir toplumda gerçekleştirilen kültürel faaliyetlerin sayısının ve niteliğinin önemini ortaya koymaktadır.

Kültürel Faaliyetler

Bir ilde gerçekleştirilecek kültürel faaliyetler planlanırken öncelikle yerel kaynaklar ve imkân, istek ve beklentiler göz önünde bulundurulmalıdır. Ancak, yereli aşan evrensel niteliklere sahip faaliyetlere de yer verilmelidir. Türkiye'de kültürel faaliyet deyince akla ilk olarak; sergi ve müze gezmek, sinemaya ve tiyatroya gitmek, konferanslara, kültür gezilerine, doğa sporlarına katılmak, kitap okumak vb. etkinlikler gelmektedir. Bingöl'de yaygın ve etkili olan kültürel faaliyet sohbet kültürüdür. Bingöllüler ilgilerine, siyasi ve dini anlayışlarına göre sohbet gruplarına katılmaktadırlar. Bu kültür, evlerde ve bazı vakıflarda/derneklerde sürdürülmektedir. Vakıf ve derneklerde resmi ve sistemli bir şekilde gerçekleştirilen bu haftalık sohbetlerde konuşmacı ya grup içinden seçilir ya da ilden veya il dışından davet edilir. Bingöl'de sohbet kültürünün bir yansıması olarak en çok gerçekleştirilen etkinlik konferanslar ve panellerdir. Bu tür etkinlikler üniversite; valiliğe ve belediyeye bağlı kuruluşlar tarafından gerçekleştirildiği gibi ildeki dernek ve vakıfların faaliyeti olarak da gerçekleştirilmektedir. Bingöl üniversitesi öğrencileri kurdukları öğrenci kulüpleri aracılığıyla hem öğrencilere hem de zaman zaman halka hitap eden kültürel faaliyetler gerçekleştirmektedirler. Öğrencilerin gerçekleştirdikleri il dışı geziler (örneğin Karadeniz turu, Batum turu gibi), konferanslar ve paneller, ilin kültürel faaliyetlerine nicelik ve nitelik olarak katkıda bulunmaktadır. Resmi kurumlar ve sivil kuruluşlar da zaman zaman il dışı geziler düzenlemektedirler. İlde gerçekleştirilen kültürel faaliyetler arasında Bingöl Belediyesine bağlı kuruluşlarda farklı yaş, cinsiyet ve ihtiyaçlara göre sürdürülen sosyal ve sportif faaliyetler önemli bir yer tutmaktadır.

Bingöl'de gerçekleştirilen kültürel etkinliklerin sayı ve nitelik olarak ilin kapasitesini yansıttığı söylenemez. Bingöl'ün nüfus artış hızı, dinamik ve genç nüfus yapısı ile Bingöl Üniversitesi öğrencilerinin sayısı göz önünde bulundurulduğunda ilin kültürel kapasitesinin gerçekleştirilenden daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Yıl	İl	Sinema salonu sayısı	Tiyatro salonu sayısı	Sinema: Koltuk sayısı	Tiyatro: Koltuk sayısı	Sinema: Gösteri sayısı	Sinema: Seyirci sayısı
2014	Bingöl	3	2	256	1050	45	41500
2015	Bingöl	4	2	342	820	58	53000
2016	Bingöl	4	4	342	2050	110	55000
2017	Bingöl	4	4	342	1470	83	57000

Tablo 1 Bingöl İli Kültür verileri 2014-2018 - TÜİK

Bingöl ilinde kültürel faaliyetler alanında en önemli hizmet merkezlerinden biri de Bingöl Belediyesi olmuştur. 2014-2019 yılları arasında Bingöl Belediyesinin kültürel hizmet ve faaliyetlerine bakıldığında bu alanda hizmet üreten ilin en önemli kamu merkezlerinden biri olduğu görülür.

Bingöl Üniversitesinde 8 fakülte, 8 yüksekokul ve meslek yüksekokulu ile 4 enstitüde toplam 15.000'den fazla öğrenci eğitim görmektedir. Üniversitenin öğrenci sayısı, ilin merkez nüfusunun neredeyse yüzde onundan fazlasını oluşturmaktadır. Üniversite öğrencileri ile üniversitenin akademik ve idari personelinin katılacağı kültürel etkinliklere ağırlık ve öncelik verilirse, ilin kültürel kapasitesi yükselecektir. Bu veriler ve değerlendirmeler ilin kültürel kapasitenin henüz yeterince kullanılmadığını, ancak geliştirilebileceğini göstermektedir.

Gündelik Hayat ve Medya

Bingöl'de yerel medya gazeteler ve radyolardan oluşmaktadır. Bingöl'ün yerel gündemi ve ulusal basında Bingöl ile ilgili çıkan haberler bu basın kuruluşlar aracılığıyla takip edilmektedir. Bingöl'de 9'u il merkezinde 7'si ilçelerde olmak üzere toplam 16 gazete çıkmaktadır. Bingöl merkezdeki 9 gazetenin tamamı günlük gazetelerdir. Genç, Solhan, Kiğı ve Karlıova ilçelerdeki tüm gazeteler ise haftalık yayın yapan gazetelerdir. Bingöl merkezdeki günlük yerel gazeteler şunlardır:

Bingöl Gazetesi, Bingöl'ün Sesi Gazetesi, Bingöl Kent Haber Gazetesi, Bingöl Olay Gazetesi, Haber12 Gazetesi, Bingöl Online Gazetesi, Çapakçur Gazetesi, Bingöl Sürmanşet Gazetesi, Bingöl Ajans12 Gazetesi.

Bingöl'de 3 yerel radyo yayın yapmaktadır. Bu radyolar; Bingöl FM, Radyo Azelya ve Göl Radyo'dur. Bingöl'de yayın yapan yerel televizyon kanalı mevcut değildir.

Halkın Boş Zamanları Değerlendirme Yaklaşımı

Boş zaman, bireyin biyolojik varlığını sürdürmek için yapmak zorunda olduğu vücut bakımı, yemek yemek, uyumak gibi faaliyetlerinden; mesleki, ailevi ve toplumsal sorumluluklarından arta kalan zamandır. Literatürde "serbest" veya "özgür zaman" olarak da tanımlanan bu sürede, esas olan bireyin isteyerek seçtiği faaliyetleri gerçekleştirmesidir. Boş zaman bilincine sahip olan ve bu süreyi istediği bir faaliyetle uğraşarak değerlendiren bireyler, hem kendisiyle ve toplumla daha barışık hem de çalışma hayatında daha üretken ve başarılı olmaktadır. Bingöl ili bağlamında yapılan araştırmalara göre, Bingöllülerin boş zamanlarını değerlendirme konusunda şu yaklaşımı sergilediği görülmektedir: Bireylerin % 61,1'i televizyon izlediklerini, % 45,6'sı kitap okuduklarını, 42,3'ü internete girdiklerini, % 15,9'u kahve/kıraathaneye gittiklerini, % 15,9'u spor yaptıklarını, % 5,1'i de üye oldukları ya da katılım sağladıkları dernek/vakfa vb. gittiklerini belirtmektedirler.